

# Finansklagenemnda Person

## Avgjørelse FinKN-2019-366

10.5.2019

If Skadeforsikring NUF

**Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)**

Hånd inn i maskin – grov uaktsomhet – yfl § 14.

Forsikrede (maskinoperatør) fikk hånden i klem, da han skulle justere/børste støv av maskinens ventiler/sensorer, uten å forsikre seg om at maskinen var avslått. Selskapet avkortet kravet med 20 % under henvisning til at forsikrede hadde opptrådt grovt uaktsomt. Nemnda bemerket at det måtte anses som grovt uaktsomt å rette på feil på maskiner med stort skadepotensiale, uten å forsikre seg om at maskinen var skrudd av. Da skadeomfanget ikke var avklart, fant nemnda at den endelige vurderingen måtte utstå, men at avkortningen uansett ikke kunne overstige 20 %.

---

### Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1964, operatør) skadet høyre hånd 26.4.17.

Medisinsk journal gir ikke tidsnære holdepunkter om hendelsesforløpet.

Arbeidsgiver meldte ikke skaden til politiet eller arbeidstilsynet, fordi de mente klemskader av denne typen ikke var meldepliktig. Avdelingen der hendelsen skjedde er senere nedlagt, og den aktuelle maskinen er skrotet.

Fra beskrivelse i bedriftsintern melding om personskade 27.4.17:

Beskrivelse: Operatør fikk hånden i klem da han "bare" skulle justere noen ventiler under drift.

Fare for gjentakelse: 1) Sjeldnere enn 1 gang per 10 år

Hva skal gjøres/planlegges utført: Kontakte leverandøren om å få lyset som viser at maskinen er i drift, til å fungere på innmater. Denne var fremdeles i drift da operatør skulle fjerne støv- da operatør trodde denne var stoppet.

Hva skal gjøres/planlegges utført: Maskinens nødstop kobler ut strømmen og det er ikke mulig å styre maskinen manuelt, se nødstop-koplingene på maskinen. Dette er den store klipper-maskinen. Se om det er mulig å koble inn nødstop, uten å stoppe maskinen, men kun innmater, dersom man trenger å fjerne støv.

I intern melding 27.4.17 signert av bl.a. forsikrede, ble hendelsen beskrevet:

Operatøren skulle fjerne en platebit og justere vakumventil som løfter opp plater fra platepakke, slik at innmater får tak i platen. Dette ble forsøkt utført uten å stoppe maskinen. Operatøren sto med hånden i mellom ventil og innmater da denne gikk i posisjon for å hente ny plate, dermed ble hånden klemt fast i mellom en stålbjelke og innmater.

I melding om yrkesskade til Nav 14.6.17:

Operatør skulle fjerne platebit og justere vakuumventil uten å stoppe maskinen, hånden ble klemt mellom ventil og innmater da den gikk i posisjon.

Nav godkjente skaden som yrkesskade 30.6.17.

I melding om yrkesulykke til selskapet 21.11.17 var beskrivelsen tilsvarende beskrivelsen i intern melding 27.4.17.

I egenerklæring 30.11.17 ga forsikrede slik beskrivelse:

Pga sensorsvikt i maskinen som skulle hente platen, stoppet maskinen. Jeg førte dermed inn armen i maskinen for å fjerne støv fra sensoren, som førte til at maskinen startet og armen ble sittende fast. Ingen nødstopp var tilgjengelig fra min posisjon. Jeg ble dermed sittende fast til platen ble satt på plass, og fikk klemskader i hånden. ... Har store smerter i hånden og nedsatt funksjon.

Arbeidsgiver skrev 10.4.18 at de ikke hadde ytterligere opplysninger om hendelsen.

Selskapet varslet avkortning 23.1.18. I brev 25.4.18 la selskapet til grunn at forsikrede hadde utvist grov uaktsomhet, og avkortet erstatningen med 25 %.

Klage til Finansklagenemnda var datert 29.11.18.

Sekretariatet vurderte saken 5.5.19. Sekretariatet fant at forsikrede hadde utvist grov uaktsomhet, men at avkortningen måtte reduseres til maksimalt 20 %. Selskapet opplyste 13.3.19 at det la sekretariatets vurdering til grunn for oppgjøret. Forsikrede krevde nemndsbehandling og anførte at sakene sekretariatet viste til gjaldt maskiner med vesentlig større skadeevne. Forsikrede opplyste også at ortoped har gitt beskjed om at han varig har mistet store deler av funksjonen i den aktuelle hånden. Han er fortsatt uten arbeid, og er avhengig av bistand fra Nav. Det tok 20-30 minutter å starte opp maskinene når den var skrudd av, og det var ikke praktisk mulig å gjøre dette hver gang maskinen stoppet.

**Forsikrede** anfører i hovedtrekk at selskapets bevisbyrde for grov uaktsomhet ikke er oppfylt. Det var ikke mulig å se hvilken av sensorene det var feil med, når maskinen var slått av. Det var ingen instruks om at operatør skulle skru av strømmen når problemer oppsto, og det var flere ganger påpekt overfor arbeidsgiver at det burde vært en nødstopp-knapp på det aktuelle stedet. Maskinen stoppet ofte på grunn av dette, og forsikrede fulgte vanlig prosedyre. Maskinen hadde aldri tidligere startet opp igjen av seg selv ved denne typen feil. Det finnes ikke bilder av den delen av maskinen der ulykken skjedde, og selskapet kan da vanskelig oppfylle bevisbyrden for at forsikrede utviste grov uaktsomhet. Uansett er en avkortning for høy. Forsikrede er fortsatt ikke i arbeid, og de varige konsekvenser av hendelsen er ennå ikke klare. En avkortning vil imidlertid ramme ham hardt. Det er vist til nemndas saker 2016-364 (20 %) og 2015-005 (15 %).

**Selskapet** anfører i hovedtrekk at forsikrede hadde utvist grov uaktsomhet. Det var en valgt handling å stikke hånden inn uten å slå av maskinen. Det var ikke svikt i opplæring eller instruks, og en avkortning på 20 % er i samsvar med praksis.

### **Finansklagenemnda Persons begrunnelse**

Saken reiser spørsmål om forsikrede utviste grov uaktsomhet ved hendelsen, og om selskapet i så fall kan avkorte med maksimalt 20 %.

Etter yfl. § 14 kan selskapet avkorte erstatningen "dersom arbeidstakeren forsettlig eller grovt uaktsomt" har medvirket til skaden. Nemnda legger, i tråd med høyesterettspraksis, til grunn at grov uaktsomhet forutsetter at det foreligger et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte. Avgjørelsen forutsetter at det foretas en konkret vurdering av hendelsesforløpet. Selskapet har bevisbyrden for at forsikrede har utvist grov uaktsomhet.

Nemnda legger til grunn at maskinen stoppet på grunn av sensorsvikt. Forsikrede stakk hånden inn i maskinen for å fjerne støv fra sensoren, da maskinen plutselig startet og trakk frem en metallplate. Forsikredes arm ble sittende fast, og han pådro seg klemskader i hånden.

Nemnda har i en rekke tidligere saker lagt til grunn at det er grovt uaktsomt å rette feil på maskiner med stort skadepotensiale, uten å forsikre seg om at maskinen er skrudd av, jf. blant annet 2016-368, 2015-254, 2015-005.

Forsikrede har anført at maskinen måtte stå på for at han skulle se hvilken av sensorene som trengte tilsyn. Nemnda er av den oppfatning at forsikrede hadde flere handlingsalternativer, herunder å skru av strømmen før han børstet vekk støv/biter fra aktuelle sensorer.

Etter en konkret vurdering finner nemnda at forsikrede utviste grov uaktsomhet ved å foreta den aktuelle handlingen uten å forsikre seg om at maskinen var skrudd av.

Etter yfl. § 14 tredje punktum gjelder skl. § 5-1 tilsvarende så langt den passer. Etter skl. § 5-1 første ledd skal det ved fastsettelsen av avkortningens størrelse tas hensyn til "atferden, og dens betydning for at skaden skjedde, omfanget av skaden og forholdene ellers". Da skadeomfanget ikke er avklart enda, finner nemnda i tråd med tidligere nemndspraksis at den endelige vurderingen utstår, men at avkortningen uansett ikke skal overstige 20 %.

#### **Finansklagenemnda Persons konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).*